

ÜLEVAADE HALJALA VALLA METSADEST

Koostanud veebruar 2008 Margarete Merenäkk ja Mati Valgepea, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

1. Haljala valla metsa pindala

Haljala valla üldpindala oli Maa-Ameti järgi (01.07.2007) **18 100** ha.

U. Petersoni satelliidipiltide analüüsimisel saadud metsamaski põhjal on Haljala valla metsade pindala **5699,1** ha (s.o 31,5% kogu valla pindalast).

Põhikaardilt eristatuna on Haljala valla metsade pindala **5432** ha (s.o 30% kogu valla pindalast).

Lääne-Virumaa metsasus oli 2005.aasta seisuga 49,3% ja Eesti metsasus 51,8%.

Metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse (edaspidi *metsaregister*) kantakse metsade inventeerimise andmed. Metsaregistrisse kantud Haljala valla metsamaa hõlmab (seisuga 2007.a november) 2139 eraldist kogupindalaga **2187,6** ha (keskmine metsaeraldise suurus on 1,02 ha). Sellest riigimetsamaad on **320,2** ha (14,6%). Korraldatud metsade osakaal kogu valla pindalast on 12,1%.

2. Haljala valla korraldatud metsade kogutagavara ja keskmised hektaritagavarad

Haljala valla korraldatud ehk metsamajandamiskavaga metsade kogutagavara (sh esimese-, teise- ja üksikpuude rinde tagavara kokku) on **356 050** tihumeetrit (vt tabel 1). Domineerivad keskealised ja vanemad puistud.

Tabel 1. Haljala valla korraldatud metsade jagunemine arenguklassidesse ja vastavatesse arenguklassidesse kuuluvate metsade kogutagavarad ja (pindalaga kaalutud) keskmised hektaritagavarad (arenguklasside definitsioonid on toodud metsa korraldamise juhendi Lisades:

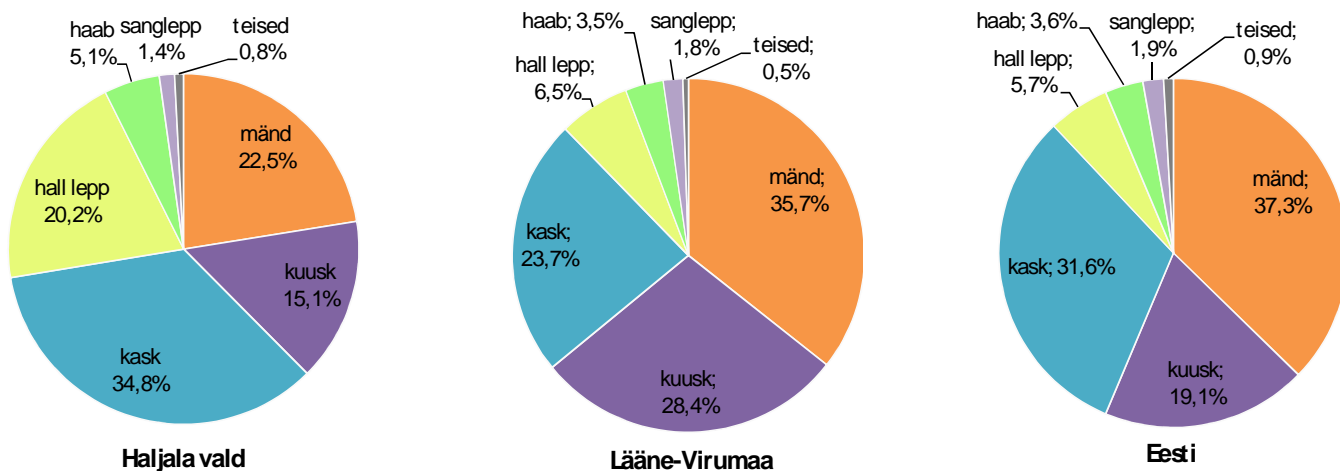
Arenguklass	Pindala (ha)	Osakaal kogu-pindalast (%)	Kogutagavara (tm)	Pindalaga kaalutud keskmine hektaritagavara (tm/ha)
lage ala	52,6	2,4	516	0,0
selgusetu ala	51,2	2,3	97	0,0
noorendik	89,9	4,1	1962	21,7
latimets	125,0	5,7	8568	68,5
keskealine mets	991,6	45,3	177114	178,6
valmiv mets	300,1	13,7	58733	195,7
küps mets	577,2	26,4	109060	188,9
KOKKU	2187,6	100,0	356050	

(Pindalaga kaalutud) puistute keskmine hektaritagavara (arvestatud on noorendike kuni küpsete metsade keskmisi hektaritagavarasid) on Haljala valla korraldatud metsades **170,5** tm/ha (riigimetsas 201,2 tm/ha ja erametsas 165,6 tm/ha). Lääne-Virumaal on pindalaga kaalutud puistute keskmine hektaritagavara riigimetsas 194

tm/ha ja erametsas 218 tm/ha. Kogu Eestis on vastavad näitajad 169 tm/ha ja 158 tm/ha.

3. Puistute jagunemine puuliigiti

Nagu jooniselt 1 näha, iseloomustab Haljala valla metsasid väiksem okaspuupuistute osakaal ja tunduvalt suurem hall-lepikute osakaal kui Eestis tervikuna.

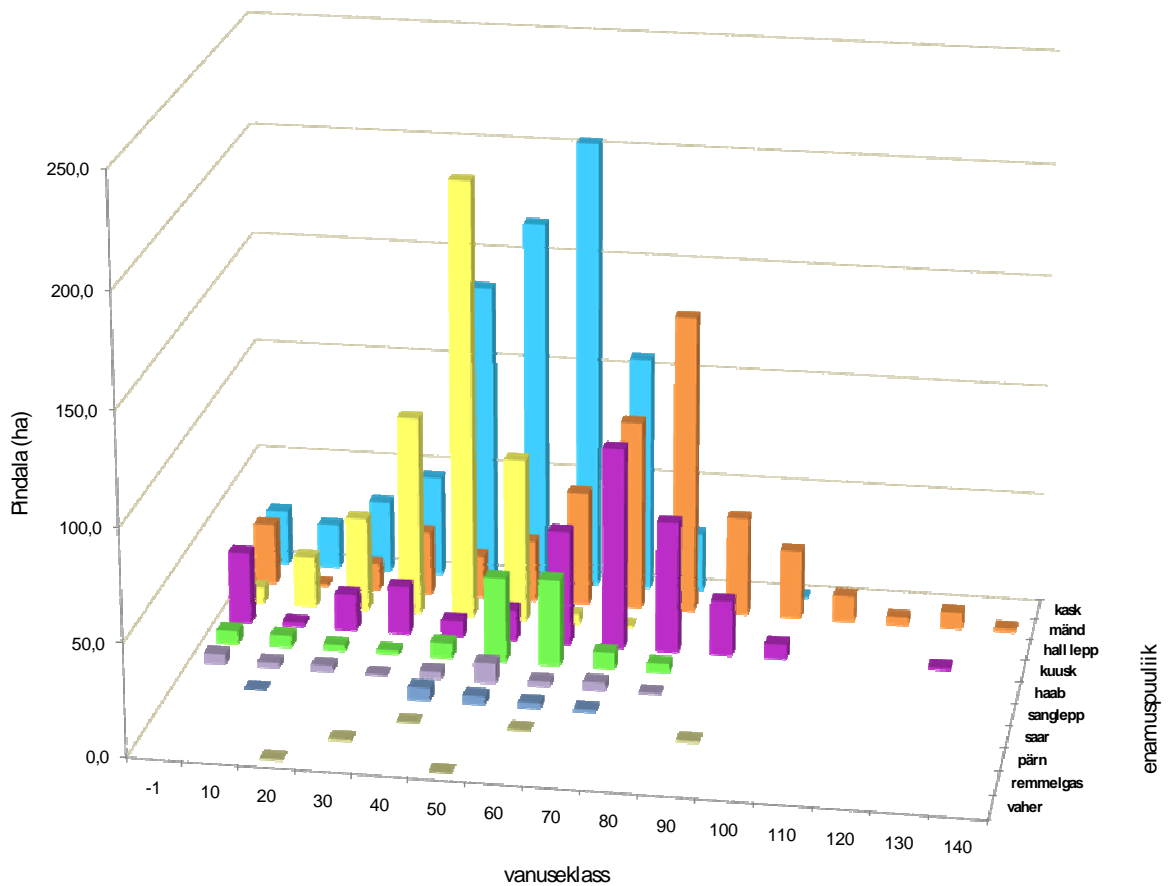

Joonis 1. Haljala valla, Lääne-Viru maakonna ja kogu Eesti korraldatud metsamaa pindala jagunemine enamuspüüliigiti

Tabelis 2 on toodud Haljala valla korraldatud metsade jagunemine vanuseklassidesse enamuspüüliigiti.

Tabel 2. Puistute puuliigiline jagunemine vanuseklassiti

Vanuseklass	vaher	remmelgas	pärn	saar	sanglepp	haab	kuusk	hall lepp	mänd	kask	Pindala kokku (ha)
<i>lagedad ja selgusetad alad (vanuseklass -1)</i>					4,7	6,0	32,6	7,4	27,8	25,3	100,0
10				0,2	2,6	5,4	2,0	23,1	1,6	20,3	50,0
20	0,6				3,0	2,8	16,5	42,7	12,4	32,6	110,0
30		1,2			0,5	2,0	21,7	90,5	28,8	45,7	150,0
40			0,4	6,0	3,6	7,0	7,7	198,6	19,2	135,2	330,0
50	0,1			3,9	9,1	38,3	14,4	74,3	27,8	165,7	330,0
60			0,6	2,7	2,6	39,0	51,8	4,7	51,8	203,2	330,0
70				1,3	3,9	7,8	91,0	1,2	85,8	106,6	220,0
80					0,6	4,3	59,1		135,1	27,0	220,0
90			1,0				25,0		44,9		70,0
100							6,9		31,3	0,7	39,0
110									11,9		11,9
120									3,8		3,8
130							1,3		7,6		8,9
140									1,8		1,8
Pindala kokku (ha)	0,7	1,2	2,0	14,1	30,6	112,6	330,0	442,5	491,6	762,3	2110,0

Joonis 2. Puistute jagunemine vanuseklassidesse enamuspuliigi järgi.

4. Puistute keskmised takseernäitajad

Haljala valla korraldatud puistute (pindalaga kaalutud) keskmine vanus on 52 aastat (erametsas 50 a ja riigimetsas 62 a). Lääne-Virumaal on vastav näitaja erametsas 55 a

ja riigimetsas 62 a ning kogu Eesti keskmine on erametsas 55 a ja riigimetsas 58 a. (kõigil juhtudel 0 väärtusi ei arvestatud).

Tabel 3. Haljala valla puistute (pindalaga kaalutud) keskmised näitajad vanuseklassiti

Vanuseklass	pindala (ha)	keskmine vanus (a)	keskmine kõrgus (m)	keskmine diameeter (cm)
10	48,8	8,1	3,8	3,5
20	109,2	17,7	7,2	7,4
30	190,4	27,6	11,4	11,3
40	377,7	37,7	14,3	13,7
50	333,6	48,1	17,3	18,1
60	356,4	57,4	18,9	20,5
70	297,6	67,5	20,6	23,5
80	226,1	76,9	22,2	25,5
90	70,9	86,8	24,0	27,7
100	38,9	96,3	22,2	27,4
110	11,9	107,0	27,3	31,2
120	3,8	116,7	26,4	30,6
130	8,9	124,5	24,9	30,2
140	1,8	140,0	12,2	20,0
Kokku	2104,9	52,4	17,1	18,5

5. Haljala valla puistute jagunemine metsakategooriatesse

Haljala valla korraldatud metsamaa jaguneb metsakategooriatesse järgmiselt:

- tulundusmets 2070,0 ha (94,6%);
- kaitsemets 102,2 ha (4,7%);
- hoiumets 15,4 ha (0,7%).

6. Haljala metsade kuivenduse osakaal

Kuivendus hõlmab korraldatud metsamaa pindalast 20%.

7. Haljala valla metsamaa jagunemine kasvukohatüübiti ja tüübirühmati

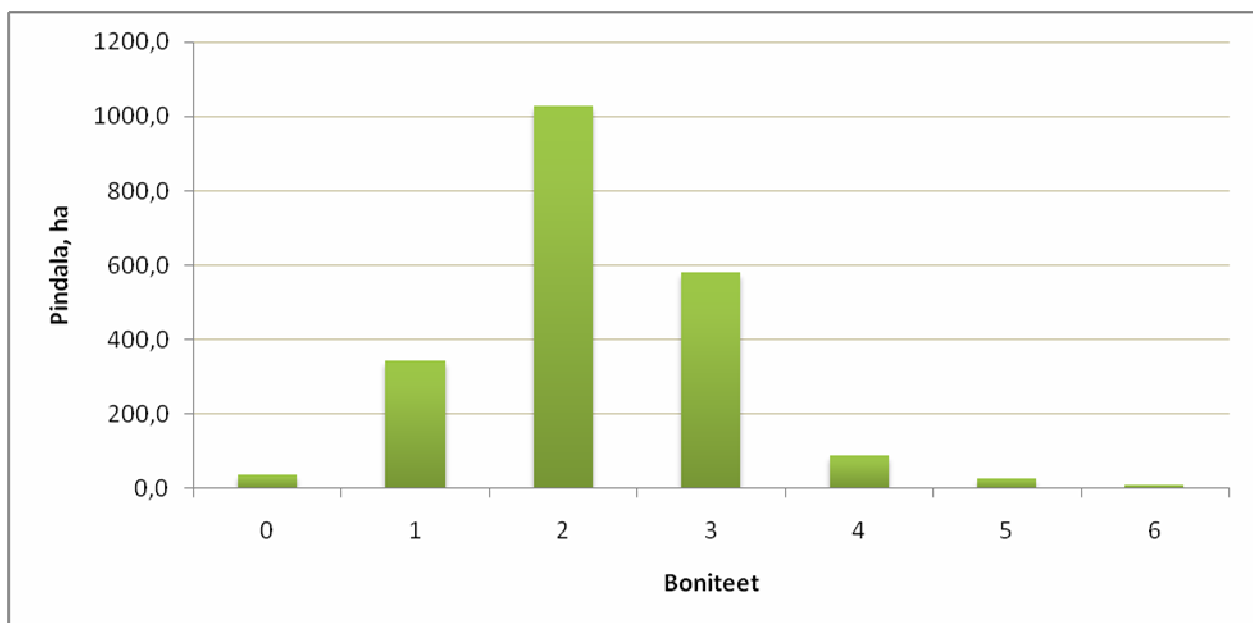
Tabel 4. Haljala valla korraldatud metsamaa jagunemine metsakasvukohatüübiti

Metsakasvukohatüüp	Pindala (ha)	Osakaal kogupindalast (%)
angervaksa	672,8	30,8
jänese kapsa	220,7	10,1
tarna-angervaksa	176,4	8,1
jänese kapsa-pohla	167,2	7,6
jänese kapsa-kõdusoo	151,6	6,9
naadi	138,4	6,3
mustika-kõdusoo	128,8	5,9
sinilille	117,8	5,4
jänese kapsa-mustika	108,0	4,9
tarna	93,8	4,3
mustika	81,8	3,7
karusambla-mustika	33,0	1,5
madal soo	31,3	1,4
siirdesoo	18,2	0,8
kastikuloo	14,9	0,7
lodu	9,6	0,4
sõnajala	6,2	0,3
raba	4,6	0,2
pohla	4,5	0,2
sinika	2,8	0,1
mineraalne puistang	1,8	0,1
karusambla	1,4	0,1
sambliku	1,4	0,1
leesikaloo	0,6	0,0
KOKKU	2187,6	100,0

Tabel 5. Haljala valla korraldatud metsamaa jagunemine tüübirühmati.

Tüübirühm	Pindala (ha)	%
Soovikumetsad	943,0	43,1
Palumetsad	394,5	18,0
Laanemetsad	338,5	15,5
Kõdusoometsad	280,4	12,8
Salumetsad	144,6	6,6
Rohusoometsad	40,9	1,9
Samblasoometsad	22,8	1,0
Loometsad	15,5	0,7
Rabastuvad metsad	4,2	0,2
Nõmmemetsad	1,4	0,1
KOKKU	2185,8	100,0

8. Haljala valla metsade kasvukohaheadus (boniteet)

Joonis 3. Haljala valla korraldatud metsade jagunemine kasvukoha headuse ehk boniteedi alusel.

Boniteet 0 (Ia boniteediklass) tähistab kõige viljakamaid kasvukohti ja boniteet 6 (Va boniteediklass) kõige vähemviljakaid kasvukohti. Eraldiste andmed, millel oli boniteet märkimata, jäeti analüüsist välja.

Haljala valla metsade (pindalaga kaalutud) keskmine boniteet on **2,2**.

Eestis tervikuna on korraldatud metsade (pindalaga kaalutud) keskmine boniteet riigimetsas 2,0 ja erametsas 2,2. Lääne-Virumaal on vastavad näitajad 1,9 ja 2,2.

9. Puistute aastane juurdekasv

Juurdekasv on arvatud pindalaga kaalutud keskmisena, arvestades korraldatud puistusid arenguklassidest latiealine kuni küps mets.

Haljala valla puistute aastane juurdekasv on keskmiselt 5,7 tm/ha/a (riigimetsas 5,9 ja erametsas 5,7).

Lääne-Virumaal on puistute aastane juurdekasv riigimetsas keskmiselt 5,9 tm/ha/a ja erametsas 5,1 tm/ha/a.

Kogu Eestis on vastavad näitajad riigimetsas 5,9 ja erametsas 4,9 tm/ha/a.

10. Haljala valla metsade jagunemine tuleohuklasside põhjal

Tabel 6. Haljala valla puistute (pindalaga kaalutud) keskmised tuleohuklassid arenguklassiti

Arenguklass	Pindala (ha)	Keskmine tuleohuklass
Lage ala	52,6	2,6
Selgusetu ala	51,2	1,9
Noorendik	89,9	3,2
Latimets	125	3,6
Keskealine mets	991,6	3,6
Valmiv mets	300,1	3,5
Küps mets	577,2	4,0
Kokku	2083,8	3,6

Metsa tuleohu suurus

Kood	Nimetus	Kirjeldus
1	I tuleohuklass	Väga suur tuleoht
2	II tuleohuklass	Suur tuleoht
3	III tuleohuklass	Keskmine tuleoht
4	IV tuleohuklass	Väike tuleoht
5	V tuleohuklass	Väga väike tuleoht

